

የወንጌል ገጽ ፳፻፲፭

ገጽ ፳፻፲፭

12.57
47.
195

የወንጌል ገጽ ፳፻፲፭

ገጽ ፳፻፲፭

የወንጌል ገጽ ፳፻፲፭

ገጽ ፳፻፲፭

ገጽ ፳፻፲፭

«ይህ መጽሐፍ የኢትዮጵያን ለርቶ ዶክተር ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ለምን እንደ ታሪክ ሥርዓትና ዜና ለግንባርና የግብር ገቢነት ትምህርት በተገባር ጭምር እንዲተረጉሙ ለሥራ እንገንጠን የሚል ስለሆነ “ትንሣኤ” ተብሎ ተሰይሟል።»

ጥናት አዘጋጅ ቀ. ልዩነ ወርቅ በዛብህ ም/አዘጋጅ መ/ክንፈ ርግብ ማርቆስ

በኢትዮጵያ ለርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ የሥነ ጽሑፍ ክፍል ተዘጋጅቶ በወር አንድ ጊዜ እየታተመ የሚወጣ።

የሰልክ ቁጥር 110754
የመልክት ግ. ቁ. 3137
አዲስ አበባ

ማውጫ

አርእስት	ገጽ
ደብዳቤዎች	፩
ርእስ አንቀጽ (ልጅን ከግብጽ ጠራውት)	፪
የመስቀል መታሰቢያ በዓል ትዳሕነታቸው በተገኙበት ተክበረ	፫
የቤተ ክርስቲያን ሥያሜና አመራራት	፬
ከሕግ ወደሕግ መተላለፍ	፭
እውነቱን እውነት ሐውቱን ሐውት	፮
ስብከተ ወንጌል	፯
ዜና ፅረፍት	፲፩
አቡነ አረጋዊ	፲፪
የቤተ ሰብ ዓምድ	፲፫
አቡነ ገብረ መንገድ ትዳሕ	፳፪

ደብዳቤዎች

ለትንሣኤ መጽሐፍ አዘጋጅ አዲስ አበባ :

በትድሚያ የጊታችን የመድኃኒታችን የአዲሱስ ክርስቶስ ጸጋና ሰላም ከእናንተ ጋር እንዲሆኑ እየተመኘው እንኳን ከዘመነ ሉቃስ ወደ ዘመነ ዮሐንስ ቸርነቱ የሚያልቅበት አምላክ በሰላም አደረገላችው እላለሁ።

ከሰላምታዬ ቀጥቶ የሚከተሉትን ጥያቄዎች አቀርባለሁ።

፩ኛ/ ጳጳሳዊነት በጊታችን በመድኃኒታችን በአዲሱስ ክርስቶስ አምላክ እንደሞተ በሕመማችሁ ሰሞን የሚነበው ግብረ ሕመም የተባለው መጽሐፍ ያስረዳል። እንዲያውም በሰማዕትነት ነው የሞተው ብለውኛል። ነገር ግን በሚያዝያ ወር ፲፱፻፸፱ ዓ.ም ታትሞ በወጣው ቁጥር ፳፫ ማዕድን መጽሐፍ ላይ “እውነትን የማያውቅ በእውነት አይፈርድም” በሚለው ርእስ ጳጳሳዊ እውነተኛ ሰው እንዳልነበር ያስረዳል። ስለዚህ ነገሩ ስለተምታታ ብኝ አብራራልኝ።

፪ኛ/ የትንሣኤ መጽሐፍ በትምህርት ሰጭነቱ እጅግ ተወዳጅ ነው በተለይም የሰንበት ት/ቤት ተማሪዎች በጣም እንዲገባሉን ስለዚህ በስርጭቱ በኩል ለእኛ አይደርሰንም እባካችሁ ወደ እኛ ለመድረስ የሚችሉበትን መንገድ ፈልጉልን።

፫ኛ/ ደብዳቤ በሚለው በትንሣኤ መጽሐፍ በመጀመሪያው ርእስ ላይ ሁልጊዜ የሚቀርበው ጥያቄ ብቻ ነው የአስተያየት ዓምድ ለምን አይኖረውም? ወይም ይኸው ዓምድ የአስተያየትና የጥያቄ ዓምድ ለምን አይባልም? አስተያየት ማቅረብ የማይቻል ከሆነም ይገለጽልኝ።

ተማሪ ሀብቱ ንጉሤ ከፍተኛ ብርሃን የሰንበት ት/ቤት ተማሪዎች ወሎ ሀ/ስበከት አላማጣ

ተማሪ ሀብቱ ንጉሤ ስላቀረብክ ልን ሰላምታ እያመሰገንን ለአቀረብካቸው ጥያቄዎች መልስ እንሰጣለን።

በመጀመሪያው ጥያቄዬ ጳጳሳዊ ጸድቅ ነው? ወይስ ጸድቅ አይደለም? የሚል ነው ሐዋርያው ጳውሎስ እገሌ ጸድቅ ነው እገሌ ንጉሌ ነው አትብሉ ይላል ስለዚህ የጳጳሳዊ ግብር በትዳሕ መጽሐፍ ተገልጾ ስለተጻፈ መጽሐፍን ተመልከተን መረዳት የሚያዳግተን ነገር ያለ አይመስለንም የትንሣኤ መልስም ከማዕድን የተለየ ስለ አይደለ ከአሁን ቀደም ሲል በማዕድን እንደተመለከትኩ ነው የአኛም መልሳችን።

ሁለተኛ የትንሣኤ መጽሐፍ የሚደርስበትን መንገድ ጠይቀሃል የሰብከተ ወንጌልና የሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ መጽሐፍ ሽፍና ጋዜጦች ለሁሉም እንዲዳረሱ በማሰብ ከመንበረ ፓትርያርክ አጠቃላይ ሰበካ መንፈሳዊ ጉባኤ አባላት ጋር ተወያይቶ ለእየአሁን ጉረ ስብከቱ የተወሰነ መጽሐፍ ሽፍና ጋዜጦችን መድቧል።

በዚህ መሠረት ለወሎ ሀ/ስበከት

ከት በወር ፻፶ ትንሣኤ መጽሐፍ ተመድቦ ከየካቲት ወር ፲፱፻፹ ዓ.ም ጀምሮ እየተላከ ነው ስለዚህ ተማሪ ሀብቱ ንጉሤ ወደ ደሴ ከተማ መንበረ ጳጳስና ሐዲህ በመጠየቅ የፈለግኸውን ያህል መጽሐፍ እንደምታገኝ እንገልጽልሃለን።

በሰብተኛው ጥያቄዬ ደብዳቤ በሚለው የጥያቄ ዓምድ ላይ ለምን አስተያየት አብሮ አይቀርብም? የሚል ነው ጠያቂው እንዳልከው አስተያየት መስጠት የሚገባ ነው ዓምድም ቢሰጠው መልካም ነበር ነገር ግን መጽሐፍችን በጽቧ ገጽ ብቻ የተወሰነ ነው ከዚህ አስበልጠን ብናሳትም ደግሞ በርካት ያለ ዋጋን ይጠይቀናል። ስለዚህ ከገጹ ማነሥ የተነሣ የሚቀርቡትን አስተያየቶች እየተቀበልን ለማሳተም እልቻልንም ወደ ፊት የሰበካ ጉባኤ በሚገባ ተጠናክሮ የገንዘብ አቅማችንም ከፈቀደ ልን የመጽሐፍችን ገጾች በማብዛት የአስተያየት ዓምድንም ለመክፈት እንችል ይሆናል እስከዚያ ድረስ ግን ያለህን አስተያየት በጥያቄ መልክ ብታቀርብልን። ተገቢውን መልስ ልንሰጥም እንችላለን።

ከዚህ በማያያዝ ለመግለጽ የምንፈልገው ከመስከረም ወር ፲፱፻፹ ዓ.ም ጀምሮ የሰንበት ተማሪዎች ዓምድ ስለተከፈተ የሥነ ጽሑፍ ስራዎች ያላችሁ ተማሪዎች ቤተ ክርስቲያናትና የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነታችን የሚያጠናክሮ የሚመለከት ጽሑፍ ብትልኩልን በትንሣኤ መጽሐፍችን አላትመን ለአንባብያን የምናቀርብ መሆናችን እንገልጻለን።

ርእስ እንተጽ
ልጄን ከግብጽ ጠራሁት

ይህንን ቃለ ትንቢት የተናገረው ከደቂቀ ነቢያት አንዱ ነቢያት ሆኖ ነው ቃሉም የሚያስረዳው ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከተወለደበት ቤተ ልሔም ተነሥቶ ወደ ምድረ ገብስ እንደሄደ ነው ። ክርስቶስ ከኢየሩሳሌም ተነሥቶ ከእናቱ ድንገል ማርያም ጋር ሆኖ ወደ ምስር የሄደው ፡ እንዲሁ ለቀንጦት አልነበረም ። በገብርናተ ዲያብሎስ የነበረውን ልዩ ልዩ ክፍፍና ከመርገም ነፃ ለማውጣት ሲል ከቀድሞት ድንገል ማርያም ተወለደ ፡ ከተወለደ በኋላም በድልወት አልናረም ከኃጢአት በስተቀር በሰዎች ላይ የሚደርሰው መከራ ሁሉ ደርሶበታል እንደተወለደ ወዲያውኑ የላይሁድ ንጉሥ ተወለደ የሚል ዜና ስለተሰማ በዚያ ዘመን የነበረው ንጉሥ ሥልጣኑን የሚቀናቀን መስሎ ስለታየው የላይሁድ ንጉሥ ክርስቶስ ተወለደ የተባለበትን በይሁዳ አውራጃ በቤተ ልሔም የሚገኙትን ሕፃናት ሁሉ እየሰበሰበ ያስረጃቸው ጀመር ፡ እንደ ሂሮድስ ስለተሰበሰቡ ከሚገደሉት ሕፃናት መካከል አንዱ የላይሁድ ንጉሥ እየተባለ የሚጠራው ሕፃን ሳይሆን ላይቀርም በማለት ነበር ፡ ነገር ግን ቀደም አድርጎ የእግዚአብሔር መልእክት በሌሊት ወደ ዮሴፍ መጥቶ የገለጸው ንጉሥ ሂሮድስ የተወለደውን ሕፃን ኢየሱስን ለመገደል ይረዳል ለደገፍ እናቱን ድንገል ማርያምንና ሕፃኑን ይዘህ ወደ ግብጽ ሔድ ፡ ተመለስ ብዬ እስከምገነገርህ ድረስ በዚያው ኑር ብሎ ነገርን ስለነበር ዮሴፍ ሕፃኑን ኢየሱስንና እናቱን ድንገል ማርያምን ይዞ ወደ ግብጽ ተሰዶ ስለነበር ሊያገኘው አልቻለም ። በዚያም ወቅት ሂሮድስ ያስረጃቸው ሕፃናት ብዛት ከጸልፍ ለራት ሺህ መሆናቸው ይነገራል በዚያን ጊዜ ስለተረጸመው ለሳዛኝ ድርጊት ወንጌላዊው ማቴዎስ በጸረው ወንጌል ሲገልጽ ያን ጊዜ በነቢያት ስርምጃ ያስደምድ በረሃብ ተሰማ ልቀሶና ብዙ ዋይታ ራሔል ስለሰጠች ስለተሰጠች መጽናናትም አልወደደችም የሉምና የተባለው ተረጸመ ይላል ማቴ.፪.፲፮ ። ሂሮድስ ሕፃናቱን የሰበሰባቸው ሕፃናቱን በወተት በፍትናት ለሳይንሱ ለወላጆች ልብስ ቀለብ እስጣሉ የሚል ዓዋጅ በማስነገር እንደነበር በነገረ ማርያም ተጽፏል ። የሕፃናቱም ዕድሜ ፪ ዓመት እንደ ዓመት ከመንፈቅ ስድስት ወር እንደነበር ይነገራል ። ንጉሥ ሂሮድስ ከሞተ በኋላ የእግዚአብሔር መልእክት በሌሊት ለሁለተኛ ጊዜ ወደ ዮሴፍ መጣና ሕፃኑን ለመገደል የሚረዱት ሰዎች ሙተዋልና ወደ አስራሊል ተመለስ አለው ዮሴፍ ምንም የሂሮድስን መሞት ቢሰማ በእርሱ እገር ተተክቶ የነገሠው ልጁ አርኪላምን መሆኑን ስለሚያውቅ እርሱን የላባቱን ገብር እንደተ ሊረሳው ይችላል በማለት መፍራቱ አልቀረም ነበር ቢሆንም በእግዚአብሔር መልእክት ቃል ተነገርታልና በዚያው ለመቆየት አልፈለገም ሕፃናቱን እናቱን ይዞ ወደ ቤተ ልሔም ተመልሷል ። ልጄን ከግብጽ ጠራሁት የሚለውም ቃል በዚያን ጊዜ ተረጽሞአል ። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ በድንገልና ተጸንሶ ከእመቤታችን ድንገል ማርያም ከተወለደ በኋላ በዚህ ዓለም ፴፫ ዓመት ከ፤ ወር በኖረበት ዘመን በሰዎች ላይ የሚደርሱትን በዋቅር መከራ ተቀብሏል ፡ ተርቧል ፡ ተጠምቷል ፡ ለዝናል አልቀሷል ይህንንም ለዛ ሕርያቅስ የተባለው ሊቀ ሲገልጽ “ድንገል ሆይ! ከልጅኝ ኢየሱስ ጋር የደረሰብኸኝ ረንቦን ጽውን ችግሩን ንዘኩን ለሳስቢ ድንገል ሆይ ከዓደኝን የረሰሰውን መረር የሆነ እንባን በልጅኸ በወዳጅኸም ላይ የወረደውን ለሳስቢ” ብሏል ቅ. ማር. ፲፮፻፳ ። የእመቤታችን ቀድሞት ድንገል ማርያምና የጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ገዘንና ልቀሶ ለማስታወስ ከመስከረም ፳፮ ጀምሮ እስከ ኅዳር ፯ ቀን ድረስ በቤተ ክርስቲያናችን ይዘመራል ይናበባል ይተረጉማል ። በተጨማሪም ይኸው ዘመን የለበባ ዘመን ስለሆነ የለበባችን ማሸብረቅ የከዋክብትን በሰማይ ላይ ማንጸባረቅ የውሀዎችን ጥራት የላዘርሰትና የላትክልት ፍሬያትን መበጀት የሚገልጽ ምስጋና ለፍጥረት ረጣሪ ለእግዚአብሔር ይቀርባል ።

ክርስቶስ የተሰደደው የተረበውና የተጠማው ያዘውና ያለቀሰው ለእኛ ትምህርት ለመስጠት ነው “ለእግዚአብሔር ምድር በምልዓ” ዓለም በጠቅላላ የእግዚአብሔር ናት ብሎ ነቢያት እንደተናገረው ሁሉም የእርሱ ሲሆን ቦታ አጥቶ ላይደለም የተሰደደው ። እርሱ ለተራቡት ምግብን ፡ ለተጠሙት መጠጥን ለመስጠት ይችላል ያዘትንም ለማጽናናት የሚችል የደስታ ባለቤት ነው ስለዚህ በወርን ጽጌ የክርስቶስንና የእመቤታችን ድንገል ማርያምን ረንብና ጽም ስደትና መንገላታት እያስታወሱን በምድር ላይ የራኩትን አበቦች በሰማይ ላይ የሚያበሩትን ከዋክብት እየተመለከትን አቤቱ ሥራህ ዕውብ ድንቅ ነው ሁሉንም በጥበብ አደረገህ እያደን ለምላካችን ልናመለካው ይገባናል ። በዓለም ሳላችሁ መከራ ይደርስባችኋል ተብሎ እንደተነገረው የሚደርስብንንም ችግር ሁሉ ድል ለመንገድ እንድንችል እግዚአብሔር ኃይሉንና ብርታቱን ይስጠን ።

አቡነ ገብረ ....
 ከገጽ ፳፱ የቀረ

ንጹህ ደይን ወደቀው የሚጨነቁ የለመንከኝን ልመና ሁሉ ለመፈትን ካልማርክልኝ ከዚህ ሐይቅ ጸም ቃል ኪዳን ገብቻልሃለሁ እንደ አልወጣም ብለው በዚያው በሐይቁ በመንጸፈ ደይን ወደቀው ይቁ ውስጥ ጸሎታቸውን ስለቀየሩ የሚጨነቁትም ይውጡልህ ወደ ጠሉ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሁሉተኛ ተገልጿል ኪዳንህ የሚገጸነውን ሁሉ ምራቅዎልልኝ ለማለት ቃል ኪዳን ሰጥቷል ስለዚህ ከጸድቁ ጽድቅን ለመሳተፍ የምንሻ ሁሉ ጸድቅ የሚያሰኘውን መልካም ሥራ መሥራት ይገባናል ።

የመስቀል መታሰቢያ በዓል ቅዱስነታቸው

በተገኙበት ተከበረ

የጌታችን የመድኃኒታችን የመስቀል መታሰቢያ በዓል መስከረም ፲፮ ቀን በመላው አህጉረ ስብከት ተከብሮ የዋለ መሆኑን ከየአህጉረ ስብከቱ የደረሰው መንገድ ረሳዊ ዜና አረጋግጧል ።

በይበልጥ በአዲስ አበባ ከተማ በገነተ ጽጌ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን አካባቢ የደመራው በዓል ብዑስ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃና ጳጳሳት ዘሊትዮጵያ በተገኙበት በዓል በደመቀ ሁኔታ ተከብሯል ።

ቀደም ሲል ከጠ/ቤተ ክህነት ጽ/ቤት በወጣው መርሐ ግብር መሠረት እሁድ መስከረም ፲፮ ቀን ፲፱፻፹ ዓ.ም ከጳ ሰዓት ጀምሮ የአዲስ አበባ አድባራትና ገዳማት አስተዳዳሪዎች ልብስ ተክህና የለ በሱ ካህናት ፣ ጥንግ ድርብ ያደረጉ መዘምራን በበዓሉ ቦታ ተገኝተው የተመደበላቸውን ስፍራ ይዘዋል ።

ብዑስ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ክብሩን ሊቃና ጳጳሳትና ኤጲስቆጶሳት ጋር በ፲ ሰዓት ከደመራው ሥፍራ እንደደረሱ ለበዓሉ የተዘጋጀው ጸሎት በባለ ተራዎቹ የየካ ደብረ ሳህል ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ካህናት ተጀምሯል ።

“ወረከብናው ወስተ አመገዳም ንበውስ እንከስ ውስተአብያቲሁ ለእግዚአብሔር ወስገግድ ውስተ መካነ ኅብቆመ እግረ እግዚአብሔር “ትርጓሜው እነሆ በዱር ምድረ በዳ አገንነው ወደ እግዚአብሔር

ማደሪያዎችም እንገባለን የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እግረ መስቀልም ባለበት ቦታ እንሰግዳለን” የሚለው መዝሙር ዳዊት ተሰብኮ ሲያበቃ ከዮሐንስ ወንጌል ፲፱. ፳፭-፵፮ ያለውን ቅዱስነታቸው እንብበው ሲያበቁ ምህላ ደርሷል ።

ምክንያት ሲገልጹ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተሰቀለበት መስቀል በኢየሩሳሌም ድውይ እየፈወሰ ሙት እያሥነግ ለምዕ እያነግ ከቆየ በኋላ አይሁድ ቀንተውና ተመቅኝተው ጉድጓድ ቆሩረው አስቀብረው በበላዩ ጉድፍ ያስጥሉበት ጀመር

ቅዱስነታቸው ደመራን ሲባርኩ

ከምህላውም ቀጥሎ ኢትግድ ፈነ ተዘዎ ለ፲ ደቂቃ ያህል በመዘ ምራኑ ተሸብሽቧል ከአዲስ አበባ አድባራትና ገዳማት አብያተ ክርስቲያናት የተውጣጡ የሰንበት ተማሮችም መዝሙር ዘምረዋል ።

ቀጥሎም ብዑስ አቡነ ኅርጎር ዮስ የሸዋ ሀ/ስብከት ሊቀ ጳጳስ በዓሉን አስመልክተው ንግግር አድርገዋል ብዑስነታቸው የም መስቀል ተስብኮ “ዛሬ መስቀል ተገለጸ በሚል ርእስ ተነሥተው ሰፋ ያለ ንግግር አድርገው ሲያበቁ ብዑስ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃና ጳጳሳት ዘሊትዮጵያ ጸሎተ ቡራኪ ሲያደርጉ በዓሉ ስለሚከበርበት

ከ፱፻፳፮ ዓመት በኋላ እሌፊ ወደ ኢየሩሳሌም ሔዳ አይሁድን መስቀሉን እሳዩኝ አለቻቸው እነርሱም እናሳይም ስላሉ ከርያዮስ የተባለውን ሰው ለብቻው አድርጋ መረመረችው እርሱም ቦታውን አሳያት አቅጣጫውን እንጂ ቦታውን ለይቶ ለማወቅ ስላልተቻለ ምእመናን ሰብስባ ሁሉም እንዳንድ ሸክም እንጨት እንዲያመጡ አገዛ እንጨቱን ደምራ ጸሎተ ምህላ ከተደረሰ በኋላ ደመራውን በእሳት ብታቃጥለው ጠሱ ወደላይ ወጥቶ ሲያበቃ እንደገና ወደመሬት በመዘቅዘቅ መስቀሉ ከተቀበረበት ላይ ተተክለ ይህንን ምልክት በማድረግ እሌፊ ያን ጊዜ

መስከረም ፲፮ ቀን ማስቆራራን አስጀምሮ መጋቢት ፯ ቀን የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል ተገኝቷል ወዲያው የመስቀል ቤት አመርታ አስተምጣው ድውይ እየፈወሰ ሙት እያነግ የሚኖር ሆኗል በማለት

ቅዱስነታቸው በጸሎት አሳርገዋል ። ቀጥሎም ቅዱስነታቸው ደመራውን በ፱ ማዕዘን እየተዘዋወሩ ባርከው ችግራቸውን በሚቃጠል ለአዲስ አበባ ከተማ ምክር ቤት ተወካዩ በመስጠት ደመራውን አቀጣ

ጥለዋል የሰንበት ተማሮችም መስቀል አብርሃ እያሉ ደመራውን ከሆሩ በኋላ በደመራው የሚደረገው ሥነ ሥርዓት ተፈጽሟል ።

የዚናው አቅራቢ ተልግነ ወርቅ በዓብህ

የመስቀል መታሰቢያ በዓል

የቤተ ክርስቲያን ሥያሜና አመሠራረት

ከጠቅላይ ጠቅላይ ለ.ተ ጳጳስ

ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል ግዕዝ ሲሆን በዘይቤም በምሥጢርም ሶስት ዓይነት አተረጓጎም አለው ።

የመጀመሪያው የተወሰነ ቦታን ይመለከታል ይኸውም የክርስቲያኖች ቤተ የክርስቲያኖች መኖሪያ መንደር ማለት ነው ። ለዚህም ማስረጃና ማስገንዘቢያ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በቀዳማዊ ቆርንጥ ቅስ ም.፲፩ ቁ. ፲፮ ላይ የክርስቲያኖች መስብሰቢያ የሆነውን ቦታ ሲገልጽ እንዲህ ይላል በመጀመ

ሪያ ወደ ማኅበር ስትሰብስቡ በመካከላችሁ መለያየት እንዳለ እሰማ ለውና ብሎ በመካከላችሁ መለያየት እንዳይኖር ቃለ ምክሩን በመልእክቱ አስተላልፎአል ።

ይህ እንጋገር ቤተ ክርስቲያን ልሂድ እንዲሉ ተደም ብሎ በአራቱ ሕግና ሥርዓት መሠረት በሌላ ምሳሌ ሆኖ የሚቀርበው ቅስ ም.፲፩ ቁ. ፲፮ ላይ የክርስቲያኖች መስብሰቢያ የሆነውን ቦታ ሲገልጽ የኖረው ዛሬ አማካኝው

መሥዋዕት የክርስቶስ ሥጋና ደም የሚቀርብጥንና የሚፈተቅጥ ጥን ቤተ ክርስቲያንን ያጠቃልላል ።

ይህችውም ቤተ ክርስቲያን በአሠራርና በቅርጽ የተለያየ መልክ በኖራትም አንዲት ቤተ ክርስቲያን እንጂ ውለት ወይም ሶስት ዓይነት ቤተ ክርስቲያን አትባልም ለምሳሌ በወርቅ በዋቃ በእንጨት ፣ በደንጋፍና በሌላም ነገር ብትሠራ በከተማና በገጠርም ብትኖር ክብሯ አንድ

ተው ምርት በረታደኝነት ተለባቸውን አንዲሰፍርላቸው በመደረጉና መልካም ኑሮ ስለተፈጠረላቸው ከላይ የተጠቀሱትን ትምህርቶች ከጊዜ ወደ ጊዜ ያስፋፍጅመር =

ይህ ነጥብ የተብራራ ይሆን ዘንድ የሚቀጠለውን ሐሳብ እንመልከት ከ፲፯ኛው ምእት እስከ ፲፰ኛው ምእት ዓመት ሀብተ ካህናን ለባህሀን ፣ የቅኔ ማስባደሻ ለጎረፈበት ፣ ዘመን ተደላ ሆኖ እናገኝዋለን ፣ ከአብዛኛውም ለትምህርት ለዋና ዋናው ማለትም ሀ/ ለቅኔ ተማሪዎች ለ/ ለመጽሐፍ ትርጉም ተማሪዎች ፣

ሐ/ ለዜማና አቋቋም ተማሪዎች ልብስ ፣ ምግብና መጠጥ እየተዘጋጀላቸው ወዳቸውን በጠቅላላ መንግሥት ችሎ በመዝናኛት ለመማር የታደሉበት ወርቃዊ ዘመን ሊቃውንት ነበር ፣ ከዚህ ላይ መገለጽ ያለበት ሊቃውንቱ ተማሪዎቻቸውን በተገባጹ ሰብሰቡ የመጽሐፍ ትርጉሜ ከማስተማር በተርባዩክበሪ በዓሉ ዕለተ ስንበት በየቤተክርስቲያኑ ለሚገኙ ምዕመናን ቃለ ወንጌል አያስተምሩም ነበር = ዘመኑ ግን የአንድምታ ትርጉም የተስፋፋበት ፣ የጉድ ለው የተሞላበት ፣ የተጣመመው የተቃናበት ፣ ዘይቤው የተስተካከለበት ፣ ምግብውም ሆነ ሀተታው የዳበረበት ፣ የረቀቀው ምስጢር የጉላበት ፣ ቅንም ቢሆን ከማንኛውም ጊዜ ይልቅ ምርምሩ የመጠቀሻት ፊውተቱ የተገለጸበት በይበልጥም የታወቀበት ሲሆን ይኸውም በአዋጅ በሰዋሰው ሕግ ፣ በቤት አመታትና በስንገር ተዋቅር ዘይቤው አድጎና

ዳብር የሚያስተላልፈው መልእክት ተደማቂነቱ እየጉላ የሂደት በት ይበልጥ ተደናቀኝነት እንዲኖረው በመልካም ጣእመ ሰሜ ተቀምጦ የተደረገበት ዘመን ነበር = ለምሳሌ እንደ አቋቋም ያሉት የዜማ ለባቸው ልብን የሚመስጡ ስሜትን የሚሰቡ ሆነው ጣባባቸውና ወባቸው ከማንኛውም ይልቅ ተወዳጅ እንዲሆኑ የተደረገው በዚህ ዘመን ነው = ይህም በመሆኑ ሊቃውንቱም ይህን የመሰለውን የፈጠራ ሥራ በመፍጠራቸው በሕዝቡ በመኳንንቱና በመጥናቱ ዘንድ ተወዳጅነትን ስላገኙ የወርቅ ጫማ የሚጫሙ ፣ ነጭና ጥቁር ሐር አማርጠው የሚሉበት ካባ ላንታ የሚደርሱ ፣ ጥንግ ድርብ ተሚስ የሚሸለሙ ፣ ግምጃ ሱሪ የሚታጠቁ ጃኖ የሚለብሱ አእምሮአችን ረቂቅ ማእረጋችን ምሉው ለማለት የበቁበት አረፍተ ዘመን ስለነበር በዚያው መጠን የጉረሬ የቅኔና የትርጉም ትምህርት ከዚያ በፊት ምንጊዜም ታይቶ የማይታወቅ ነበር =

ስብከተ ወንጌል በሊቃውንቱ በኩል ስለተረገየ የስብከቱን መድረክ ግን ባህታውያኑ ስለተረከቡት በየክፍለ-ክፍሉና እንዲያውም በየወር በዓሉ እየተገኙ አምስቱን አስማድ ምሥጢርና ገደል ቅዱሳን ፣ ፍካሬ እየሱስ እያስተማሩ መድረኩ የመነሳቸውን ትምህርት ሰጥተው ለደክሙበትና ለሌሎች ቁጥጥ የማይጠይቁ ያወቁትን ቃል እግዚአብሔር በነፃ የሚመግቡ እውነተኛ ባህታውያን ነበሩ = በዚህም መንፈሳዊ ተግባራቸው በዘመናችን ካሉት ባህታውያን ቃል እግዚአብሔር መግባው መንፈሳዊ ተልዕኮአቸውን አግክተው

ከሙረሰብ በኋላ ልዩ ልዩ ምክንያት እየፈጠሩ የሳንጥም ድቃቱ የልብ አላቂ ገንዘብ ስጡን እርዳታ አድርጉልን እያሉ መእምናንን በማስቸገራቸው ከተደሞቹ ደጋግ ባህታውያን የሚለዩትና የማይመግሱት በዚህ ሁኔታ ነው =

ከላይ እንዳየነው የስብከተ ወንጌል መድረክ ከሊቃውንት ወጥቶ ወደ ባህታውያን በመተላለፍ ቅራታ የተሰማቸው ትርጓሜ መጻሕፍትን ያሻሻሉና ንባቡንም ይቃኑ ሀተታውንና ምግብውን እየጨመሩ የረቀቀውን ምሥጢር ያጉሉት ሊቁ መምህር አስደርሶ የላይ ቤትና የታች ፣ የመጻሕፍት ትርጓሜ የላይ ቤትና የታች ቤት አቋቋም እየተባዛሉን እርስ በእርሳ ጥንግ ድርብ ተሚስ የሚሸለሙ ፣ ግምጃ ሱሪ የሚታጠቁ ጃኖ የሚለብሱ አእምሮአችን ረቂቅ ማእረጋችን ምሉው ለማለት የበቁበት አረፍተ ዘመን ስለነበር በዚያው መጠን የጉረሬ የቅኔና የትርጉም ትምህርት ከዚያ በፊት ምንጊዜም ታይቶ የማይታወቅ ነበር =

ስብከተ ወንጌል በሊቃውንቱ በኩል ስለተረገየ የስብከቱን መድረክ ግን ባህታውያኑ ስለተረከቡት በየክፍለ-ክፍሉና እንዲያውም በየወር በዓሉ እየተገኙ አምስቱን አስማድ ምሥጢርና ገደል ቅዱሳን ፣ ፍካሬ እየሱስ እያስተማሩ መድረኩ የመነሳቸውን ትምህርት ሰጥተው ለደክሙበትና ለሌሎች ቁጥጥ የማይጠይቁ ያወቁትን ቃል እግዚአብሔር በነፃ የሚመግቡ እውነተኛ ባህታውያን ነበሩ = በዚህም መንፈሳዊ ተግባራቸው በዘመናችን ካሉት ባህታውያን ቃል እግዚአብሔር መግባው መንፈሳዊ ተልዕኮአቸውን አግክተው

እንቢ ስላሉ አለቃ ሀብተሥላሴ የተባሉት ሊቅ የጉንደር ሊቃውንት ሆይ አፄ ቱዎድሮስ የተሸከሙት ድንጋይ ከማን አራስ ላይ ያርፍ ይመልክቷል? አንታረቅም የምትሉት ስላሉ ነገሩ በማቅ አለ ተና ሁሉም ታርቀው ወላም ሆነ =

ይኛ ሐምሌ ፳ ቀን ፲፮፻፹፮ ዓ.ም በደብረ ታቦር ከተማ ግሃ ግራር ዛሬ ጃንሚዳ እየተባለ በሚጠራው ሥፍራ ፶፪ ሊቃውንት ሰብስበው ያስተላለፉት ውሳኔ እንዲህ ይላል =

ሀ ከተወላጁ ሊቃውንት መካከል ተመርጠው ጳጳሳት እንዲሆኑ

ለ የካህናት አበላና መተዳደሪያ እንዲሻሻልና ካህናቱም እየተዘዋወሩ ወንጌልን እንዲሰበኩና ሕዝቡን ሁሉ እንዲያስተምሩ የሚል ነበር = ይህም ተግባራዊ ባለመሆኑ የጉንደርን ካህናት በሌላ ጊዜ ሰብስበው እናንተ ወንጌልን ባለማስተማራችሁ የወንጌልን ባለማህራን ከውጭ እየመጡ ከፍት በር ስላገኙ በዚያ ሾልከው እየገቡ በሀገሪቷና በቤተክርስቲያና ላይ ሰላም ሲነሙ ፍረዋል ብዙ ሁከትም ተፈጥሮ እንደነበር አሁንም ወንጌል እንድታስተምሩ ያስፈልጋል አላቸው =

ካህናቱም ለዚህ መልስ እንደናገሩና የተጠቀሱት ሲሉ ጥቂቱ አቀረቡና ተጠር ተሞጥቷቸው ተወናብቱ የተወጣቸውም ተነ ተጠር ደረሰና የሚከተለውን መልስ ለአፄ ቱዎድሮስ አቀረቡ የሌሎች አባቶች ነገሥታት የተከሉትን ተሳውስተና ዲያቆቶች የሆኑትን የተጠቀሱትን የሚቆርቡትን ልናቸርብ የምቱትን ልንፈታ በተለይ ተግባራት የሆኑትን የንግስ ልጆቻቸው ስለተሰጡት ሆኑትን ደምስሎች ለጉሰ ላይ ተጠርቀው የተሸከሙት ድንጋይ ከማን አራስ ላይ ያርፍ ይመልክቷል? አንታረቅም የምትሉት ስላሉ ነገሩ በማቅ አለ ተና ሁሉም ታርቀው ወላም ሆነ =

ይኛ ሐምሌ ፳ ቀን ፲፮፻፹፮ ዓ.ም በደብረ ታቦር ከተማ ግሃ ግራር ዛሬ ጃንሚዳ እየተባለ በሚጠራው ሥፍራ ፶፪ ሊቃውንት ሰብስበው ያስተላለፉት ውሳኔ እንዲህ ይላል =

ሀ ከተወላጁ ሊቃውንት መካከል ተመርጠው ጳጳሳት እንዲሆኑ

ለ የካህናት አበላና መተዳደሪያ እንዲሻሻልና ካህናቱም እየተዘዋወሩ ወንጌልን እንዲሰበኩና ሕዝቡን ሁሉ እንዲያስተምሩ የሚል ነበር = ይህም ተግባራዊ ባለመሆኑ የጉንደርን ካህናት በሌላ ጊዜ ሰብስበው እናንተ ወንጌልን ባለማስተማራችሁ የወንጌልን ባለማህራን ከውጭ እየመጡ ከፍት በር ስላገኙ በዚያ ሾልከው እየገቡ በሀገሪቷና በቤተክርስቲያና ላይ ሰላም ሲነሙ ፍረዋል ብዙ ሁከትም ተፈጥሮ እንደነበር አሁንም ወንጌል እንድታስተምሩ ያስፈልጋል አላቸው =

ካህናቱም ለዚህ መልስ እንደናገሩና የተጠቀሱት ሲሉ ጥቂቱ አቀረቡና ተጠር ተሞጥቷቸው ተወናብቱ የተወጣቸውም ተነ ተጠር ደረሰና የሚከተለውን መልስ ለአፄ ቱዎድሮስ አቀረቡ የሌሎች አባቶች ነገሥታት የተከሉትን ተሳውስተና ዲያቆቶች የሆኑትን የተጠቀሱትን የሚቆርቡትን ልናቸርብ የምቱትን ልንፈታ በተለይ ተግባራት የሆኑትን የንግስ ልጆቻቸው ስለተሰጡት ሆኑትን ደምስሎች ለጉሰ ላይ ተጠርቀው የተሸከሙት ድንጋይ ከማን አራስ ላይ ያርፍ ይመልክቷል? አንታረቅም የምትሉት ስላሉ ነገሩ በማቅ አለ ተና ሁሉም ታርቀው ወላም ሆነ =

ዜና ዕረፍት

ሊቀ ካህናት ታደሰ ካሣ ጳጉሜን ቆቀን ፲፱፻፸፱ እርረው የተባረሩት ሥነ ሥርዓት ጳጉሜን ፱ ቀን አ.አ በገንተ አ.የሱስ ቤተክርስቲያን ተፈጽሟል ጳጉሜን ፳ ቀን ዜና ዕረፍታቸው እንደተሰማ የገንተ አ.የሱስ ካህናት እስከሬናቸው ወዳለበት መኖሪያ ቤታቸው ሂደው ጸሎተ ፍትሐት ሲያደርሱ አድረዋል በበጎጋው የሥጋ ስሜታቸው ወዳጆቻቸውና ጎረቤታቸው የዕድር አባላቸው ከመኖሪያ ቤታቸው በመገኘት ኃይናቸውን በልዩ ልዩ መንገድ ሲገልጹ ውለዋል

ሌላ ስንት ሲሆን እስከሬናቸው ከመኖሪያ ቤታቸው ወጥቶ በካህናትና በምእመናን ታጅቦ ገንተ አ.የሱስ ቤተክርስቲያን እንደሰሩ ብዙ ወቅት አሉን ተከለሃይማኖት ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃና ጳጳሳት በኢትዮጵያ ብዙ ሰዓት ለቃና ጳጳሳት ሊተማዕም ራን አበባው ይግዛው የጠብቀው ካህናት

ችን አይደለም ቢሉም ጌታችን አ.የሱስ ክርስቶስ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ አልሙሰክም ብሎ በእንድ ሀብታም ቤት ተቀምጦ በነበረበት ጊዜ ሌሊት ተኝቶ ላለ ካንተ ጋር ነኝ ማንም ክፉ ሊያደር ግብህ የሚገነብህ የለምና አትፍራ ነገር ግን ተናገር ዝምም አትበል ስል ተስቅሶ የላከው አምላክ የወንጌል መምህራንን ተስቅሶ ያልተማሩትን እንዲያስተምሩ እስካለ እንጂ ዝም አለለም የሚገኘው ነገር የለውምና =

አለቃ ነበሩ ለዑል ዮሐንስ

ዋና ሥራ እስኪያጅ በጠትላላ የቤተ ክህናት ሠራተኞች የአድባ ሬትና የገዳማት እስተዳዳሪዎች ተገኝተዋል።

እስከራሪ በብዙውን ሊቃና ጳጳሳት በክህናት እንዲወጡ በጋዘንተኞች ታጅቦ ቤተ ክርስቲያንን ሲዞር የሰንበት ተግባር ክህናት ሆይ ሃይማኖታችው የሆነ ክብራት ሁም ከፍተኛ ነው በማለት ድምጸቸውን ከፍተኛ አድርገው ይዘምሩ ነበር።

እስከራሪቸው ወረደ ሙቃብር አድርጎ አረር ከመልበው በራት ብወቅት እቡን አሳይሎ ሊተ ጳጳስ የመንፈሳዊ ፍርድ ቤት ሐላፊና ብጫ እቡን ጸባዎች የቅዱስነት ታችው ልዩ ጸሐፊ አንዱ አብ ቅዱስ ብለው እስከራሪን ከሀረ ኩት በኋላ ግብአተ ሠራት ተራጽ ሚል በመታብሩም ላይ።

አንደኛ ሊቀ ማዕምራን አባ ባው ይገዛው የጠብቀው ክህናት ዋና ሥራ እስኪያጅ በአዲስ አበባ ሀ ስብከት ስም የአበባ ጉንጉን ሲያስቀምጡ ሁለተኛ አቶ ገብረ ሚካኤል ድረር በገንታ አሳይሎ የሰንበት ት ቤት ተማሮች ስም አበባ አስተምጥዋል አበባ የማስቀመጡ ሥነ ሥርዓት እንዳይታ አቶ አረመኛት አሰገደ የሚቸኑ የሊቀ ክህናት ታደሰ ካህን የሕይወት ታሪክ በንባብ አስምተዋል።

የሊቀ ካህናት ታደሰ አጭር የሕይወት ታሪክ የሚከተለው ነው

ሊቀ ካህናት ታደሰ ካህን ከአለቃ ካህን ኃይለሥና ከእናታቸው ወ ሮ

ተሞቦች ጋበቤ በገሰገሰገሰ ዓ ም በጎ ንድር ከተማ ሬት ሚካኤል ከተባ ለው ደብር ተወለዱ ዕድሜያቸው ለትምህርት ሲደርስ በተወለዱ በት ደብር ራደል ቆጥረው ንባብና ጽሕፈት ተምረው ዳዊትም ከደገው በኋላ በዚህ ደብር ከነበሩት መሪነት ምክር ባላቸው ዘግተዋል።

በጎንደር ከተማ ዓቢዩ አግዚአ ደብር ከነበሩት ሙያዎች ወልደ ሰንበትም በተጨማሪ ተምረዋል በኋላም ከሕፃንነት ጀምሮ በአገራቸው ዘንባል ከጋራው ሕይወት ይልቅ መንፈሳዊ ሕይወትን ይመርጡ ስለነበር ይህንን ዓላማ ሊተረጎማቸው የሚችለው የቤተ ክህናት ክፍል ሙያዎች ተገንጠው በቤተ ክህናት መ ቤት ለመተጠር በነበረባቸው ጽናት ፍላጎት ላይ

ሊቀ ካህናት ታደሰ ካህን እጋህ ነበር

በመመሥረት በገሰገሰገሰ ዓ ም ክብ ፀ-ሶ እቡን ይስሐቅ መኅርገ ዲቄናን ተተብለው አባታቸው አለቃ ካህን ግጁ ዓመት በእልቅና በክብር ለቡት በዲቄና አገልግለዋል።

በገሰገሰገሰ ዓ ም ወ ሮ የሮምንኛ ጌጢን በተከለለና ባቋርባን አግ ብተዋል ቀጥሎም የጎንደር ጳጳስ ከነበሩት ብጫ እቡን ሚካኤል በገሰገሰገሰ ዓ ም ጥር ገፀ ቀን መኅርገ ቅስርን ተተብለው በትሰና ከሚገልገላቸውም ሌላ በቤተ ክህናት ተተጥረው በልዩ ልዩ የሥራ ክፍሎች ቤተ ክርስቲያንን አገልግለዋል።

ጆኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም በጎንደር ሀ ስብከት የገንጠብ ቤት ሐላፊ ሆነው በመተጠር ሠርተዋል።

ጇኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም ወደ ባሌ ሀ ስብከት ተዛውረው

(ሀ) የፋሲል አውራጃ ቤተ ክህናት ሥራ እስኪያጅ፣

(ለ) የጉባዔ ዙሪያ አውራጃ ቤተ ክህናት ሥራ እስኪያጅ፣

(አ) በዚህ ሀ ስብከት በገሰገሰገሰ ዓ ም የሂሳብና የወራተኛ ማስተዳደሪያን ክፍል ጨምረው በመደብ ሠርተዋል።

ገኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም ወደመንበረ ኃትራዮርክ ጠ ጽ ቤት ተዛውረው በመንፈሳዊ አገልግሎት መምሪያ በካህናት አስተዳደር ክፍል አገልግለዋል።

ገፍኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም በገዳማትና መንባባት አስተዳደር ክፍል ተዛውረው ሠርተዋል

ገፈኛ በዚህ ዓመት በወራተኛ ማስተዳደሪያ ክፍል ረዳት ጸሐፊ ሆነው የተጠላባቸውን ሐላጊነት በትንንሽ ተወጥተዋል

ገፉኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም በፍርድና መንፈሳዊ ጉባኤ ክፍል ዋና የሠራተኛ ክፍል ቤት ሹም ሆነው አገልግለዋል

ገፊኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም በመንፈሳዊ አገልግሎት መምሪያ ጸሐፊ ሆነው ሠርተዋል

ገፅኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም ከመደበኛ ሥራቸው ጋር አጣምረው የዕድገት ኮሚቴ ጸሐፊ ሆነው አገልግለዋል

ገፇኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም የአስተዳደር ጉባኤ ጸሐፊ እንዲሁም የመንፈሳዊ መምሪያ ዋና ጸሐፊ በመሆን በትን አገልግለዋል

ገፈኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም የንብረት ክፍል ም ሐላፊ ሆነው ሠርተዋል ቀጥሎም የወራት ክፍል ዋና ሐላፊ በመሆን አገልግለዋል በዚህ ዓመት ምሕረት የቅዱስ ኃትራዮርክ ምክትል ልዩ ጸሐፊ ሆነው ሠርተዋል ከዚያም በኋላ በብጫ ወትዱስ እቡን ተክለሃይማኖት ኃትራዮርክ ርእሰ ሊቃና ጳጳሳት ስለተደገጉ በተማ የምትረቡ ክፍል አብያተ ክርስቲያናት ሊቀ ካህናት ሆነው ተሹመው አገልግለዋል

ገፇኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም የአርሲ ሀ ስብከት ሥራ እስኪያጅ በመሆን ቤተ ክርስቲያንን አገልግለዋል

ገፆኛ በገሰገሰገሰ ዓ ም ወደ አዲስ አበባ ተዛውረው የሰዋሰው ብርሃን ትዳውሎብ የደቦ ቤትና የንዋይ ትደሳት ማዳሪጃ ክፍል ዋና ሐላፊ ሆነው ሠርተዋል

ገፈኛ ከሐምሌ ፲፯ ቀን ፲፱፻፸፯ ዓ ም ጀምሮ እስከ ሕይወታቸው ፍጻሜ ድረስ የአዲስ አበባ ሀገረ ስብከት ዋና ጸሐፊ ሆነው በማገልገል ላይ እንዳለው ጳጳራዊ ጅ ቀን ፲፱፻፸፱ ዓ ም ከዚህ ዓለም በሞት ተለይተዋል።

ሊቀ ካህናት ታደሰ ካህን በሕይወት ሥጋ በፍርባት ጊዜ ከአግባብ ጋር ሠርተው ወ ሮ የሮምንኛ ጌጢን ገፈኛ ሠንድቆና ፍ ስቶች ልጆችን

በመውለድ የጅ ልጆች አባት ነበሩ። ሊቀ ካህናት ታደሰ ካህን ታላላቆችን እንደ አባትና እናታቸው ታናናቸውን እንደሰጡና ምን ድምጾቻቸው አድርገው በመመልከት የሚያከብሩ ደግ ሰው ነበሩ።

የተጣላ ማስታረቅ የተበደለ ማስካስ የተቀማ ማስመለስ ሰውን ማክበር የተለመደ ተግባራቸው ነበር በሆኑም ሥጋን ለለበሰ ፀሎት የማይቀር የተፈጥሮ ግጭታ ስለሆነ ሊቀ ካህናት ታደሰ ካህን አብሐር የወሰነላቸውን ዘመን ጨርሰው በተወለዱ በ57 ዓመታቸው ከላይ እንደተገለጸው ፲፱፻፸፱ ዓ ም ጳጳራዊ ጅ ቀን አርገዋል በማለት አቶ አረመኛት አሰገደ የዘገቡትን የሚቸኑ የሕይወት ታሪክ በንባብ አስምተው ሲጨርሱ ብጫ ወትዱስ እቡን ተክለሃይማኖት ኃትራዮርክ ርእሰ ሊቃና ጳጳሳት ስለተደገጉ ጸሎተ ቡራኬ ሲያደርጉ ባስተላለፉት ታላ ምዕዳን "በተደጋጋሚ የሚነገር ነገር እል ይኸውም የሚነገር የማይገባ ልቅሶ ነው ካሉ በኋላ ትዳሰነታቸው ሲያብራሩ

የሚነገር ልቅሶ ሀ ነፍስ ከሥጋ ጋር ስትለይ ለ እስክራሪ ከቤት ሲወጣ ሐ ሥጋ ወደ ክርስ ማታብር ሲወርድ ለተወሰነ ጊዜ ይለቃል እንጂ እየወደቀ እየተነሱ ደረትን እየደቁ ሰውነትን እየጉዱ ማለቀ ስና ማስለቀስ አይገባም ዋናው መረዳዳት ነው መረዳዳትና መተዛዘንም የክርስቲያኖች ዓላማ ነውና

ሊቀ ካህናት ታደሰ ካህን በሕይወት ሥጋ ሳል ቤተ ክርስቲያንን በትን ያገለገለ ደግ ሰው ነበር ስለዚህ ሞገስን እግዚአብሔር

ደስታዎቹ ጳውሎስ ከእኛ እንደ ስንኳ ለራሱ የሚኖር የለምና ለራሱም የሚሞት የለም በሕይወት ብንኖር ለሊቃ እንሞታለን እንግዲህ በሕይወት ብንኖርም ብንሞትም የጊታ ነን ብሎ እንደተናገረው በሥጋዊ ሕይወት ብንኖርም የምናገለግለው እግዚአብሔርን ነው ብንሞትም የምንሕደው ወደ እርሱ ነው ታላቁ ቁም ነገር በሕይወት ሥጋ ሲኖሩ ሃይማኖትን አጽንፎ ሥነ ምግባርን አግምሮ መኖር ነው

ሊቀ ካህናት ታደሰ የአርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነትን አጽንተው ሥነ ምግባራቸውን አግምረው የኖሩ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ትንና ታማኝ ካህን ስለነበሩ ሙሉ ካም ሥራቸው ሲያስታውሳቸው ይኖራል

እንደ ሊቀ ልጅ ወልደ በእግራ ተክቶ የሞተ ሰው ሙልኩ ተለወጠ ይባላል እንጂ ሞት አይባልም ብሎ እንደተናገረው ሊቀ ካህናት ታደሰም ልጆችን ወልደው በእግራቸው ተክተው ስላለፉ ሞታቸው ሕይወት እንጂ ሞት አይባልም ባለቤታቸውና ዘመዶቻቸው ሁሉ በልጆቻቸው ለጽናቴ ይገባል እርሳቸውንም እውቀት የሚል ዘመድም ሆነ ወዳጅ ልጆቻቸውን በትግራቸው

ደስታዎቹ ጳውሎስ ከእኛ እንደ ስንኳ ለራሱ የሚኖር የለምና ለራሱም የሚሞት የለም በሕይወት ብንኖር ለሊቃ እንሞታለን እንግዲህ በሕይወት ብንኖርም ብንሞትም የጊታ ነን ብሎ እንደተናገረው በሥጋዊ ሕይወት ብንኖርም የምናገለግለው እግዚአብሔርን ነው ብንሞትም የምንሕደው ወደ እርሱ ነው ታላቁ ቁም ነገር በሕይወት ሥጋ ሲኖሩ ሃይማኖትን አጽንፎ ሥነ ምግባርን አግምሮ መኖር ነው

መደምደማያ

ሊቀ ካህናት ታደሰ የአርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነትን አጽንተው ሥነ ምግባራቸውን አግምረው የኖሩ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ትንና ታማኝ ካህን ስለነበሩ ሙሉ ካም ሥራቸው ሲያስታውሳቸው ይኖራል

እንደ ሊቀ ልጅ ወልደ በእግራ ተክቶ የሞተ ሰው ሙልኩ ተለወጠ ይባላል እንጂ ሞት አይባልም ብሎ እንደተናገረው ሊቀ ካህናት ታደሰም ልጆችን ወልደው በእግራቸው ተክተው ስላለፉ ሞታቸው ሕይወት እንጂ ሞት አይባልም ባለቤታቸውና ዘመዶቻቸው ሁሉ በልጆቻቸው ለጽናቴ ይገባል እርሳቸውንም እውቀት የሚል ዘመድም ሆነ ወዳጅ ልጆቻቸውን በትግራቸው

አቡነ አረጋዊ

ጌታችን መድኃኒታችን አዲስ ስድስ ክርስቶስ “የሰው ልጅ ከመላ እኩቱ ጋር በአባቱ ክብር ይመጣ ዘንድ አለውና ያን ጊዜ ለሁሉ እንደ ሥራው ይሰጠዋል እውነት እላችኋለሁ የሰው ልጅ በመንግ ሥቱ ሲመጣ እስኪያዩ ድረስ ከዚህ ከቶሙት ሞትን የማይታ

ሁሉ መርዳት ይኖርበታል

ሊቀ ካህናት ታደሰ ካሳ ያልተ ማሩትን በማስተማር የተጣሉትን በማስታረቅ የተበደሉትን በማስ ካስ የተቀሙትን በማስመለስ ወዘተ የረጸሙት መንፈሳዊ ተግባር ወሰን የለውም ሊቀ ካህናት ታደሰ መልካሙን ገድል ተጋድ ለው ፋሚታውን ጨርሰው ገደማ ፍታቸውን ጠብቀው መንፈሳዊ አገልግሎትን ሲያበረክቱ ኑረው ከዚህ ዓለም ሥጋ ተለዩተው ወደ ማያልፈው ዓለም ሄደዋል :

ወንድሞች ሆይ ተስፋ እንደሌላ ላቸው አሕዛብ የተበጸ ተስፋ ጋዘን እንዳታዘኑ እንቀላፍተው ስላሉት ታውቁ ዘንድ እንወዳለን አዳሱስ እንደሞተና እንደተነሳ ካመንን እንዲሁም በአዳሱስ ያን ተላፋትን ከእርሱ ጋር ያስነግቱ ዋል ተብሎ እንደተጻፈ ክርስቲ ያን የሆኑ ሁሉ በቁመና መተዛዘ ነና መረዳዳት እንጂ ማልተስ ተገቢ አለመሆኑን መገንዘብ ያስ ፈልጋል የሊቀ ካህናት ታደሰን ነፍሳቸውን ከማገበረ ጽድቃን እንዲያጽናልን ለቲ ሰባቸው ጋም እንዲያጽናልን አግቢአብ ሔር አምላካችን እንልምንዋለን :

የዚህው አቅራቢ ተልጣን ወርቅ በባብህ

ምሱ እንደነሱ አሉ ብሎ እንዳስተ ማረው እስከ ዕለተ ምጽዓት በሞተ ሥጋ ካልተለወጡትና በግ ዘረ ሥጋ ከተወደዱት ቅዱሳን አንዱ አቡነ አረጋዊ ናቸው ። ማቱ ፲፮፡፳፰

የጌህን ጸድቅ ታሪክ ለማወቅና አውቆም በቃል ኪዳናቸው ለመ ማወን እንድንችል ታሪካቸውን አጠር አድርገን አቅርበናል ። የጸድቁ አቡነ አረጋዊ አባታ ቸው ይስሐቅ የሚባል ሲሆን እና ታቸው እድና ትባላለች ሁለቱም ደጋግ ነበሩ አባታቸው ከሮም ነገ ሥታት የሚወለድ ከፍተኛ ደረጃ የነበረው መኮንን ነበር አቡነ አረ ጋዊ የክርስትና ስማቸው ዘሚካ ኤል ነው ።

ከዕለታት አንድ ቀን ዘሚካኤል ከሮም ተነሥተው ጓዳቸውን ወደ ጽርዕ ተጠሉ ብዙ ቀን ከተጓዙ በኋላ አባ ጳውሎስ የሚባል ታላቅ አባት ካለበት ገዳም ደረሱ በገዳ ሙም ብዙ መናንያን ይኖራሉ አቡነ አረጋዊ ፡ ለእንግዶች መተ በያ በተዘጋጀው በታ ተቀምጠው ሳሉ ፡ ከመናንያኑ አንዱ ወደ እርሳቸው ቀርቦ አንተ ሕፃን ነህ ምን ልታደርግ ወደዚህ መጣህ ? ሀገርህስ ወዴት ነው ? አላቸው ።

አቡነ አረጋዊም ሀገሩ ሮም ነው ከአባ ጳውሎስ ጋር ተገናኝቼ የምናገረው ጉዳይ ስላለኝ አገና ነኝ ስላሉት በጣም ተደስቶ ለአባ ጳውሎስ ነግሮ እገናኛቸው አባ ጳውሎስ የመጡበትን ምክንያት በጠየቃቸው ጊዜ የመጣውት ለመ መንኮስ ነው ስላሉት አባ ጳውሎስ የምንኩስና ተግባር ቀላል አይመ ምስልህ ብዙ ሰዎች ሊመነኩሱ ማተተው ነበር ነገር ግን ስላልተ ቻላቸው እየወጡ ሄደዋል ፡ እን

ተም እንደነሱ እንዳትሆን ደገና አድርገህ አስባዘቅ አላቸው ። አቡነ አረጋዊም ለአባ ጳውሎስ ፈትነኝ አሉት እርሱም እንተው ራሱህን ፈትን መርምርም ስላላ ቸው አቡነ አረጋዊ ከማገበረ መን ኮሳቱ ገብተው ተግባራቸውን ተጠሉ ።

አቡነ አረጋዊ መንፈሳዊ ተግባ ሬቸውን እያጠነከሩ ስለሔዱ አባ ጳውሎስ የምግባራቸውን ማማር ፡ የሃይማኖታቸውን ጽናት ተመል ክቶ አመነኮላቸውና አግቢአብ ሔር የእንወንሰንና የመታርስን ምንኩስና እንደባረክ የአንተንም ይባርክልህ በማለት መረቃቸው ።

ሲመነኩሱ ዕድሜያቸው ፲፱ ነበር ከመነኩሱ በኋላ ጸማቸውን ጸሎታቸውን ስግደታቸውን በይበ ልጥ አጠነከሩ አቡነ አረጋዊ ስለ ክርስቶስ ፍቅርና እርሱን ለማገል ገል ሲሉ ዓለምን ንቀው በሕፃንነ ታቸው መመንኮላቸውን የሰሙ ቅዱሳን ሁሉ ወደእርሳቸው እየ መጡ ተገናኝቸው እነርሱም ፡

- ፩. አባ ሊቃናስ ዘቱስጥንጥ ንያ
- ፪. አባ ይምዓታ ዘቱስያ
- ፫. አባ ጽሕማ ዘእንጾኪያ
- ፬. አባ ጉባ ዘቱልቅያ
- ፭. አባ አፍጼ ዘእስያ
- ፮. አባ ጳንጠሌምን ዘእምሮ ምያ
- ፯. አባ አልፍ ዘቱግርያ
- ፰. አባ ገሪማ ዘሮም ሲሆኑ።
- ፱. ራሳቸው አቡነ አረጋዊ ናቸው ተሳቱ ቅዱሳን የሚባሉትም እነዚህ

ናቸው ። አቡነ አረጋዊ እነዚህን ቅዱሳን ባዩ ጊዜ በመንፈስ ቅዱስ ደስ አላቸው ተቃቅረውም ከተሳ

ሳሙ በኋላ አባ ጳውሎስን አመንኮላ ኩሰን ብለው እንደ አቡነ አረጋዊ ለመነት ፡ እርሱም የምንኩስና ሥራ ከባድ መሆኑን በነግራቸው በሚደርስብን ችግር ሁሉ አግቢአ ብሔር ይረዳናል ወደዚህም በታ እንድንመጣ የመራን አምላካችን በዚህ ሕግን እድሮ ነውና አመንኩ

ስን ብለው ስለሌሎች አመንኮላ ቸው ቅዱሳን ከመምህራቸው አባ ጳውሎስ የመንገልን ቃል የም ንኩስናንም ሥርዓት እየተማሩ ብዙ ጊዜ አብረው ኑረዋል ። እነርሱም ለዚህ ክብር ተቀ ዳሚ መሪ ስለሆንኩን ምስጋና ይገ ባሃል በማለት አቡነ አረጋዊን

ያመሰግኛቸው ነበር በዕድሜ ከሁ ለም ቅዱሳን ያነሙ ሲሆኑ በተበባ ቸውና በምክራቸው በውቀታ ቸው አረጋዊ ብለዋቸዋል ። የአባ ጳውሎስ ዕለተ ዕረፍት በደረሰ ጊዜ የመንፈስ ቅዱስ ልጅን ተዎ ድርሰ የተባለውን መናኘ ጠርቶ የገዳሙን ነገር እያራ ብሎ አማ

አቡነ አረጋዊ በዘን ማያልፈው ፲፱ ዓ.ም.

ረው በረከት ይሰጣቸዋል =
 ከዚህ ላይ ግራዝማች ኃይሉ ወልደ ጸድቅና ወይዘሮ አሳለች ደሳለኝ የዚህ በረከት ተካፋዮች ሁነው እናገኛቸዋለን =
 እነዚህ ሰዎች በዚህ ረጅም ዕድሜ መካከል ልዩ ልዩ የሆኑት ፈተናዎች በደርሱባቸውም በሃይማኖት ድል በመንሳት በመልካም ሁኔታ ይገኛሉ ከአብራካቸው የተከፈሉትንም ልጆቻቸውን በማስተማርና በመንፈሳዊ መንገድ በመምራት የመንፈሳዊት ት/ቤት ሁነው ይገኛሉ =
 መልካም ዛፍ መልካሙን ፍራ ያሻል =

ዝማች ኃይሉ ነፍሱን ለእግዚአብሔር ሥጋዬንም ለቅድስት ማርያም ማንበር ለአገልግሎት እስጣለሁ በማለት በሰበካ ጉባዔ እያገለገሉ ይገኛሉ እንደዚህም ቤተክርስቲያን የምታዘውን መንገድ ላዊ ሥራ በመፈጸም ላይ ናቸው =
 ግራዝማች ኃይሉና ወ ሮ አሳለችም የወርቅ ኢየሱልዩ የጋብቻ በዓላቸውን ሲያከብሩ በዓሉ የቅድስት ቤተ ክርስቲያንና የመላ የኦርቶዶክሳዊት ተዋህዶ ቤተክርስቲያን አባላት እንጂ የግላቸው አለመሆኑንም መገንዘብ ያሻል =

የልጅ ልጆችን ታያለህ ሲል ለመናገር የበታው በዕድሜ ባለግን ትን የታደሉ ክርስቲያኖች ለሀገርም ሆነ ለወገን ኩራት ናቸው ለዘመድም ሆነ ለወገንም ጽኑ ምግባራትና ታላቅ በረከት ናቸው =
 ሐዋርያ ቅዱስ ጳውሎስም ለዕብራውያን ሰዎች በጻፈው መልእክቱ (ክቡር አውሥቦ በኩልሂ ወለምስካሙራ አልቦቱ ስዕብት) ጋብቻ ክቡር ነው ምንጣፋቸውም ንጹሕ ነው ዕብ ፲፫ ፡ ፱ ሲል የገለጸው እንደዚህ ያለውን ጋብቻ ነው =
 ግራዝማች ኃይሉና ወ ሮ አሳለች ሐምሌ ፲፩ ቀን ፳፱ ዓ ም የፃፉትን የወርቅ ኢየሱልዩ የጋብቻ በዓላቸውን ባከበሩበት ወትት ለፃ ዓመት ስላበቃቸው ግራዝማች ኃይሉ ወልደ ጸድቅ የሚከተለውን የምስጋና ንግግር አድርገዋል =
 ብፁዕ ወቅዱስ እቡነ ተክለ ሃይማኖት ፓርቲርያክ ርእሰ ሊቃና ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ብፁዓን ጳጳሳት ፡
 እንዲሁም ከዚህ የተሰበሰባችሁ የኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን አባላት ሁሉ አስቀድሞ ጥራውን አክብራችሁ ከዚህ ስለ ተገኝተውልኝ ከፍ ያለ ምስጋናዬን አቀርባለሁ =
 እንደ ተረዳችሁት ሁሉ ባለቤቱ ወ ሮ አሳለችንና እኔን እምላካችን በቸርነት ለፃፉት ዓመት ለደረሰን እምላክ ክብር ምስጋና ይገባው እያልኩ አመሰግናለሁ =
 ግራዝማች ንግግራቸውን በመተወል በፃ ዓመት ውስጥ በመቀያ የም ሳንለያደና በመካከላችን እንደ የቅራኔ መንፈስ ሳይገባብን

ግራዝማች ኃይሉና ወ ሮ አሳለች የፃፉትን የምስጋና ጋብቻ በዓላቸውን ከልጆቻቸው ጋር ሲያዘኑ

እንዲያፈራ ሁሉ ግራዝማች ኃይሉና ወይዘሮ አሳለችም መልካሙን ፍራ በማፍራት ለሀገራቸው ለወገናቸውም ኩራት የሚሆኑትን አበርክተው እነሆ የንቃትና የትጋት አብነት ሁነው የመንፈሳዊ ሥነ ምግባርም ባለቤቶች መስለው ይታያሉ =
 ግራዝማች ኃይሉና ወ ሮ አሳለችም ልጆቻቸውን በመንፈሳዊ ሥነ ምግባር እየከተኑ ከማሳደጋቸውም በላይ አሁንም ቢሆን ግራ

ግራዝማች ኃይሉና ወ ሮ አሳለች ከታወቁ ክርስቲያኖች የተወለዱ እንደ መሆናቸው መጠን የዛሬ ሃ ዓመት በተክለል በቅዱስ ቱርባን ሊጋቡ ችለዋል =
 በዚህ ዓይነት የተጋቡ ክርስቲያኖች የዕድሜ ባለግን እድርጉ ለማኖሩም ሌላ የተባረኩ ልጆች እንዲወለዱ በመጫረሻም የዘለኝ ለም ክብር ባለቤቶች የመንግሥተ ሰማያት ወራሾች ያደርጋቸዋል =
 ስለዚህም ነው ቅዱስ ጳዊት

በሰላምና በፍቅር ለዚች ዕለት አድርገናል ልዑል እግዚአብሔር ጋብቻችንን ባርኮ ወልደን አስተምረን ድረገና የልጆቻችንን ልጆች ለማየት አብቅቶናል =
 በዓለም ውስጥ በሕግ ጸንተው ጋብቻቸውን አክብረው የሚኖሩ ዘራቸው የተባረከ ነው ተብሎ እንደተነገረ የዚህ በረከት ተካፋዮች ላይረገን እምላክ አመሰግናለሁ ከማለታቸውም ሌላ ለእኛም የተባረኩና የተቀደሱ ፈረሃ እግዚአብሔር ያደረገባቸው በፍቅር ገመድ ተሳስረው የሚኖሩትን ከራሳቸው አልፈው እኛን የሚረዱትን ልጆችን ስለሰጠን ደጋግሞ ፈጣሪዬን አመሰግናለሁ =
 በዚህ በፃ ዓመት ውስጥ እኛም እንደ ሌሎች ፍጡር ሁሉ ሐዘንም ችግርም ቢገጥመንም እግዚአብሔር በቸርነቱ እንደ በደላችን ላይ ሆን እንደ ቸርነቱ ታላቅ ክብር በማብቃቱ የምመልስለት ውለታ ባይኖርም በሚቻለን መጠን እስከ ሕይወታችን ፍጻሜ ድረስ እናመሰግናለን =
 ግራዝማች ኃይሉ በዚህ ላይ ወ ሰኑ በዚህ አጋጣሚ ልጠቅሰው የምደወው ቢኖር አባቱ ግራዝማች ወልደ ጸድቅና እናቱ ወ ሮ ሐዋ ይመር በ፲፰፻፹፱ ዓ ም ተጋብተው ፲፱ ልጆች ወልደው የልጅ ልጆቻቸውን አይተው የፃ ዓመት የጋብቻቸውን በዓል ማክበራቸውን ነው =

ነት የተገኘ ዕድል ነው ታድያ የእኛም ልጆች ይህንን እኛ ያገኘን ውን ዕድል እንዲያድላቸው ጽኑ ምኞታችንና የዘወትር ጸሎታችን ነው =
 አሁንም ለፃፉት የጋብቻችን በዓል መታሰቢያ እንዲሆን የሃይማኖት መመሪያ ለቤተ ክርስቲያን ማጠናከሪያ የሆነውን የቅዱስ ማጽሐፍን ለእናንተ ልጆቻችን ለልጅ ልጆቻችንና ለመላ ዘመዶቻችን ይህንን ስጦታ በግንባር እየቀረጣችሁ እንድትቀበሉን በትሕትና እጠይቃለሁ = ካሉና የመጽሐፍ ቅዱስን ስጦታ ካበቁም በኋላ በዚህ በዓላችን ተገኝታችሁ በማዘጋጀት የወጣችሁ የወረዳችሁ ሁሉ ድካማችሁን የመንፈስ ቅዱስ ፍራ እንዲያርግላችሁና የጋብቻችሁን ራሱ የክብር ባለቤት እንዲከፍላችሁ ምኞቱና ሐሳብ ነው ሲሉ ንግግራቸውን አጠቃልለዋል =
 በዚህ ጊዜ ብፁዕ ወቅዱስ እቡነ ተክለ ሃይማኖት የግራዝማች ኃይሉ ወልደ ጸድቅና የወይዘሮ አሳለች ደሳለኝ ጽኑ እምነትንና መንፈሳዊ ተግባርን በመመልከት ሰፊ ደላ ስፋ ያሉ ቃለ ምዕዳንና አባታዊ ምክርን ከሰጧቸው በኋላ ለሃይማኖታቸው መጽኖ ለመንፈሳዊ ሥራቸውም መመሪያ ይሆናቸው ዘንድ ልዩ ልዩ ስጦታዎችን አድርገውላቸዋል =

ቀደም ሲል በነቢዩ በዳዊት ከልጆች ምሥጋናን አዘጋጀህ ተብሎ እንደተነገረ ከግራዝማች ኃይሉ ወልደ ጸድቅና ከወይዘሮ አሳለች ደሳለኝ የተወለዱም ልጆች ለወላጆቻቸው የተሰጠውን ዕድሜ በማየት እምላካቸውን በማመስገን የወላጆቻቸውን ደስታ ተካፋዮች ሁነው ከመዋላቸውም ሌላ እያንዳንዳቸው ከአባታቸውና ከእናታቸው ፈት በመቅረብ ውድ አባቱና ውዳቱ እናቱ እንኳን ለፃፉት የጋብቻ በዓላችሁን ለማክበር አበቃችሁ እያሉ ደስታቸውን ገልጸዋል =
 ከዚህም ሌላ ልጆቹ ያደረጉላቸውን ውለታ በማስታወስ ወላጆቻቸውን ከማመስገናቸውም በላይ ምንም እንኳን ለናንተ የሚበቃ ስጦታና ዋጋ ባይኖረንም ዓትማችን በሚፈቅድልን መጠን ይህንን ስጦታ ለወላጆቻችን እናቀርባለን በማለት ልዩ ልዩ ስጦታዎችን አቅርበውላቸዋል =
 እንገዲህ የግራዝማች ኃይሉና የወይዘሮ አሳለች የፃፉት የወርቅ ኢየሱልዩ የጋብቻ በዓል በዚህ መልክ ተክብሮ ከዋለ በኋላ በብፁዕ ወቅዱስ እቡነ ተክለ ሃይማኖት ቡራኬ የበዓሉ ፍጻሜ ሁኖ አል =

አምአፊ ደቂቆ
 ወሕዳናት
 አስቀዳሎክ
 ስብሐተ

ከንፈ ርግብ ማርቆስ

አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ

ታላቁ ጻድቅ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ወደ ሀገራችን ወደ ኢትዮጵያ የመጡት በቅዱስ ላሊ በላ ዘመን መንግሥት ስለሆነ ታሪክ

ጻድቁ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ከአንበሳና ነብርቅ ጋር

ካቸውንም እያይዘን አቅርቦና ሰጠው ስምን እናታቸው አቅራቢያ ይባላሉ ። የሰማቸው ትርጓሜም ስምን ማለት እግዚአብሔር ስማችን ማለት ነው ። ሁለቱም ደጋግ ስምች ነበሩ ልጅ ስላልነበራቸው ልጅ

እንዲሰማቸው እዘውትረው እግዚአብሔርን ይለምኑ ነበር የለሙትን የማይነጣ የነገሩትን የማይረሳ አምላክ በረድኤቱ ጉበኞቸው መጋቢት ጳጳሪ ቀን አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ተፀንሰው ታኅሣሥ ጳጳሪ ቀን ተወለዱ ።

ጻድቁ በተወለዱ ጊዜ መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል በሰው አምላል መጥቶ ለአቅራቢያ የወለደኸውን ልጅ ገብረ መንፈስ ቅዱስ በይወብሎ አበወራትና ተወወረ ፡ እርሷም ገብረ መንፈስ ቅዱስ ብላ ሰይማ እንዲጠሩ አደረገች ።

አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ በሦስተኛው ቀን ቀጥ ብለው ቁመው ለአብ ፡ ለወልድ ለመንፈስ ቅዱስ ሦስት ጊዜ ሰማደው ስብሐት ለአብ ስብሐት ለወልድ ፡ ስብሐት ለመንፈስ ቅዱስ በማለት ከእናታቸው ማኅፀን ላወጣቸው አምላክ ምስጋና አቀረቡ ከዚህ በኋላ እናታቸው አቅራቢያ አቀረቻቸው አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስም ቀጥ ብለው ቁመው የእናታቸውን ጡት ጠቡ ልብስ ግን አለበሱም ።

እንዳንድ ሰዎች ግን አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ የእናታቸውን ጡት አልተመሱም ይላሉ ፡ እኔ ግን በብራና በግዕዝ ቋንቋ ከተጻፈው ገድላቸው ስላገኘሁት ጽፎታለሁ ። ጻድቁ ጡት ሲጠቡ ክብራቸውን የሚቀንሰባቸው ፡

ባይጠቡ ክብር የሚጨምርላቸው እይደለም ጡት መጥባት ኃጢአት እይደለምና በዚህ መከራክር ተገቢ አለመሆኑን አንባብያን እን

ዲያስተውሉት እናሳስባለን ። በዚያ ተገኝተው የጻድቁን ሁኔታ የተመለከቱ ሰዎች እናታቸው አቅራቢያም በሁኔታው በጣም ተደነቁ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስም ከወላጆቻቸው ጋር ሦስት ዓመት ከኖሩ በኋላ እግዚአብሔር መልአኩ ቅዱስ ገብርኤልን ወደ ጻድቁ ላከና አቅሬ ወደ ገዳም ወስዶ አባ ዘመደ ብርሃን ለሚባሉ መነኩሴ እንዲሰማቸው አደረገ ።

አባ ዘመደ ብርሃንም አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስን ከመልአኩ ተቀብለው ፡ ፈደል በማስቆጠር መዝሙረ ዳዊት ካስተማሯቸው በኋላ የመጻሕፍት ብሉይትን ነቢያትንና የመጻሕፍት ሐዲሳትን ትርጓሜ በሚገባ አስተማሯቸው ትምህርታቸውን ተምረው ሲጨርሱ በዚያ ዘመን ከነበሩት አባ አብርሃም ወደ ተባሉት ጳጳስ ወስደው ሲመጡ ዲቁና እንደሰውአቸው ጠየቁቸው ጳጳሱም ባደዋቸው ጊዜ በጣም ደስ አላቸውና ወዲያውኑ የዲቁና ሲመት ሰጧቸው ከጥቂት ጊዜም በኋላ መንኩሴው በገዳሙ የሚኖሩትን መናን ያነ ዓለም ይረዱ ጀመር ።

አባ ዘመደ ብርሃን በአቡነ ጊብረ መንፈስ ቅዱስ ሥነ ምግባር በጣም ይደሰቱ ነበር ቆይተውም ወንጌልን ካስተማሩ በኋላ በጸም በጸሎት በሰግደት እግዚአብሔርን እያመሰገኑ እንደሐዋርያት ድውይ ይፈውሱ ለምዕ ያነሁ ፡ የዕውራንንም ዓይን ያበሩ አጋንንትንም ከሰው ያባርሩ ነበር ይህንን መንፈሳዊ ዜና የሰሙ ሰዎች ሁሉ ከግብፅ ከንሂሳ ከሌሎችም አህጉር እየመጡ የሚደረገውን ገብረ ተአ

ምራት ይመለከቱ ነበር ከዕለታት አንድ ቀን ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በራዕይ ተገልጾ በጸሎት በሰግደት በጸም በጸሎት በሰዕልት በከፍተኛ ከደይን የምታወጣቸው ነፍሳት አሉና ከህገርሀርሀር ወደሌላ ገዳም ሂድ በዚያም ገዳም ሰው የለበትም አብረው የሚኖሩ አንበሳና ነብርቅ ናቸው የአንበሳቹ ብዛት ጅ የነብርቅ ብዛት ጅ በድምሩ ፻፳ ናቸው አለው ።

አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስም እነዚያ አንበሳና ነብርቅ ምን እንደሚመገቡ ፈጣሪያቸውን ቢጠይቁ የእግርሀን ትቢያ ልሰው ይጠግላሉ ወደ እኔ እስከምትመጣ ድረስ ይበቃቸዋል የሚል መልስ ከፈጣሪያቸው አገኙ ።

አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ መለከቱ ጊዜ በጣም ደነገጡ ፡ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ወዳጄ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ሆይ ስለአየኸኝ አትፍራ ኃይልንና ብርታትን እስጥላሁ የሐንስ አቡ ቀለም ሲስ እንዳየኝ አንተም እኔን ለማየት ፈልገልሁ ሆይ እውቁ በፈጣሪሽ ፊት ራቁት ሽን ትቆሚያልሽ በማለት በጸም በጸሎት በሰገድ በትጋህ በመዓልትና በሌሊት የነቁና የተጉ ሆኑ ።

ገድላቸው እንደሚናገረው ከአዘርዕትና ከአትክልት ፍራ እይመገቡም ነበር ምግባቸውን እንዲያመላሉላቸው መላእክት ከእግዚአብሔር ስለታዘዙ ዘወትር ያመላልሱላቸው ነበር ስለዚህ እሁልን አልበሉም ውሀንም አልጠጡም ልብሰንም አልለበሱም ለሥጋቸውም አላደሉም ምግባቸው ሰማያዊ ምግብ መጠጣቸው ሰማያዊ መጠጥ ነበር “ወእመግብ በርእየ ስብሐቱክ” ምስጋናህን በማየት

እጠግባለሁ ብሎ ዳዊት በመዝሙሩ እንደተናገረው ክርስቶስን በማመስገን ብቻ ኑረዋል ።

ደራሲ ብገድላቸው ላይ “ድንግል ማርያም ልጄ ወዳጄ ትለዋለች ትባርክዋለች መላእክት ወዳጃችን ይሉታል ፡ በከንፋቸውም ይሸከሙታል ነቢያትና ሐዋርያት ዘመዳችን ይሉታል በማለት ጽፎ አል ።

አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ክርስቶስን ለማየት ፍላጎት ስለነበራቸው እንዲገለጹላቸው ይለምኑት ነበር የለሙትን የማይነጣ አምላክ ከዕለታት አንድ ቀን እግዚአብሔር በሦስትነት ተገልጾ ታያቸው አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ በሦስትነት ተቀምጠው መላእክት ሲያመሰግኗቸው በተመለከቱ ጊዜ በጣም ደነገጡ ፡

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ወዳጄ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ሆይ ስለአየኸኝ አትፍራ ኃይልንና ብርታትን እስጥላሁ የሐንስ አቡ ቀለም ሲስ እንዳየኝ አንተም እኔን ለማየት ፈልገልሁ ሆይ እውቁ በፈጣሪሽ ፊት ራቁት ሽን ትቆሚያልሽ በማለት በጸም በጸሎት በሰገድ በትጋህ በመዓልትና በሌሊት የነቁና የተጉ ሆኑ ። ገድላቸው እንደሚናገረው ከአዘርዕትና ከአትክልት ፍራ እይመገቡም ነበር ምግባቸውን እንዲያመላሉላቸው መላእክት ከእግዚአብሔር ስለታዘዙ ዘወትር ያመላልሱላቸው ነበር ስለዚህ እሁልን አልበሉም ውሀንም አልጠጡም ልብሰንም አልለበሱም ለሥጋቸውም አላደሉም ምግባቸው ሰማያዊ ምግብ መጠጣቸው ሰማያዊ መጠጥ ነበር “ወእመግብ በርእየ ስብሐቱክ” ምስጋናህን በማየት

እጠግባለሁ ብሎ ዳዊት በመዝሙሩ እንደተናገረው ክርስቶስን በማመስገን ብቻ ኑረዋል ። ደራሲ ብገድላቸው ላይ “ድንግል ማርያም ልጄ ወዳጄ ትለዋለች ትባርክዋለች መላእክት ወዳጃችን ይሉታል ፡ በከንፋቸውም ይሸከሙታል ነቢያትና ሐዋርያት ዘመዳችን ይሉታል በማለት ጽፎ አል ። አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ክርስቶስን ለማየት ፍላጎት ስለነበራቸው እንዲገለጹላቸው ይለምኑት ነበር የለሙትን የማይነጣ አምላክ ከዕለታት አንድ ቀን እግዚአብሔር በሦስትነት ተገልጾ ታያቸው አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ በሦስትነት ተቀምጠው መላእክት ሲያመሰግኗቸው በተመለከቱ ጊዜ በጣም ደነገጡ ፡ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ወዳጄ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ሆይ ስለአየኸኝ አትፍራ ኃይልንና ብርታትን እስጥላሁ የሐንስ አቡ ቀለም ሲስ እንዳየኝ አንተም እኔን ለማየት ፈልገልሁ ሆይ እውቁ በፈጣሪሽ ፊት ራቁት ሽን ትቆሚያልሽ በማለት በጸም በጸሎት በሰገድ በትጋህ በመዓልትና በሌሊት የነቁና የተጉ ሆኑ ። ገድላቸው እንደሚናገረው ከአዘርዕትና ከአትክልት ፍራ እይመገቡም ነበር ምግባቸውን እንዲያመላሉላቸው መላእክት ከእግዚአብሔር ስለታዘዙ ዘወትር ያመላልሱላቸው ነበር ስለዚህ እሁልን አልበሉም ውሀንም አልጠጡም ልብሰንም አልለበሱም ለሥጋቸውም አላደሉም ምግባቸው ሰማያዊ ምግብ መጠጣቸው ሰማያዊ መጠጥ ነበር “ወእመግብ በርእየ ስብሐቱክ” ምስጋናህን በማየት

ቤተ መንግሥት ላስታሃደው ከቅዱስ ላሊበላ ጋር ተገናኝ ቅዱስ ላሊበላም የመልካቸውን ላሳይ የጸገራቸውን ርዝመት ተመልክቶ በጣም ተደናቅ ደስታንም ተመላ የሚጸልዩበትና የሚያድሩበት ቦታ ስጥቷቸው ጥቂት ቀን ከሰነ በቱ በኋላ በዚሁ እያስተማሩ እየጸለዩ ይኑሩ ብሎ ጠየቃቸው ።

አቡነ ገብረ መንግሥት ቅዱስ ግን እንተ የተባረከህ ነህ ቦታውም የተባረከ ነው እኔ ከግብፅ ወደዚህ የመጣሁት በደብረ ታቦር አምሳያ በሆነኝ በዝቋላ ተራራ እንደ ጸልይና እንዳስተምር ነው ብለው ለመሄድ ሲነሡ ቅዱስ ላሊበላ አብራሃም እንዳደርሱም ይፋተዱ ልኝ ብሎ አስፈቅዶ አብረዋቸው ወደዝቋላ ተገዟል። ናዝሬት አጠገብ አሁን ቆይቶ ላሊበላ ከሚባለው በታ በደርሱ በዚያ አድረ ጥል። ስራይ በዚያ ቦታ ቤተ ክርስቲያን እንደ ሚሠራም ትን ቤት ተናግረው እንደሄዱ ገድላቸው ይናገራል ።

ዝቋላ አምባ ከደረሱ በኋላ አምባው የመናገሩን መኖሪያ እንዲሆን ዳሩ እሳት መካከል ገነት ይሁንልም የበረረ ወፍ የሠገረ ቆቅ አይታደንበት ወንጀልኛ ተማፅኖ የሚድንበት ይሁን ብሎ ገድሞላቸው ሊለያቸው ሲል በመንገድ ላይ ከቋላኝ ፈልፍለህ በሮሃ ቤተ መንግሥትህ እንደሠራሃቸው አብያተ ክርስቲያናት አድርገህ ሠርተህ ስሚንም አዳዲስ ማርያም ብለህ ሠይመህ ታቦተ ማርያምን አስገብተህ ወደ ሮሃ ቤተ መንግሥትህ ተመለስ ጊዜ ሞትህ ቀርቧል ብለው በራኬ ስጥተው አሰናበቱት ቅዱስ ላሊበላም ጸድቁ እንዳሁት የአዳዲስ ማርያምን ቤተ ክር

ስቲያን ሠርቶ ታቦተ ማርያምን አስገብቶ ወደ ቤተ መንግሥቱ እንደተመለሰ ብዙ ሳይቆይ አርፎ በቤተ ኃልጎታ ተቀብሯል ።

አቡነ ገብረ መንግሥት ቅዱስ በዝቋላ ገዳም ቆመው እጃቸውን ወደ ሰማይ ዘርግተው ሲጸልዩ ፡ ሰይጣን ቁራ መስሎ መጣና ከራሳቸው ላይ በመተምጥ ሁለቱንም ዓይኖቻቸውን አንቆራቸው ጸሎታቸውን ግን አላቋረጡም ስምንት ቀን ሙሉ ሳያቋርጡ ሲጸልዩ ሳሉ መልእክት ቅዱስ ገብርኤል እና ቤልባቸው ሁለቱም ዓይኖቻቸው በርተውላቸዋል ።

ከዕለታት አንድ ቀን ከዝቋላ ዓምባ ወርደው ሕዝቡን ሲያስተምሩ ከሰነበቱ በኋላ ወደ ማርያም ደረሱ እርሷም የምትገኘው ከተራራው ሥር ነው ከዚያም ሦስት ሰዎችን ከዛፍ ሥር ተቀምጠው አገኙ እነርሱም በጣም ስለደከመን እንዳድምፅራፍ እያዘሉ ወደ ተራራው ጫፍ ያውጡን ብለው ጠየቋቸው አቡነ ገብረ መንግሥት ቅዱስም አንደኛውን በጀርባቸው አዝለው ጥቂት እንደተጓዙ አንተ የማትበላ የምታጠባ ሰው ሆይ ይከሞሃልና ከዚህ አስተምጠኝ አላቸው ። ከዚያ አስተምጠው የተሩትን ሁለቱንም በየተራ አመጧቸውና ፡ ከወደፊት መጣችሁ ? ሽታችሁ ልብን ይሰልባል የመልካችሁ ደም ግባትም ተመሳሳይ የለውም አላቸው ወዲያው አንድም ሦስትም በመሆን ስለታዩኦቸው ሥላሴ መሆናቸውን ተረድተዋል ።

ሥላሴም እኛን እንደተሸከም ከን እኛም ሰማያዊ ምሥጢርን እንገልጽልሃለን ብለው ወደ

ሰማይ በማውጣት ሰባቱ ሰማያትን አሳይተዋቸዋል ጸድቁ አቡነ ገብረ መንግሥት ቅዱስ ከዝቋላ ወደ ምድረ ከብድ በመሄድ ከዚያም በመላው ኢትዮጵያ አህጉረ ስብከት እየተዘዋወሩ ሲያስተምሩ የሚመገቡት ምድራዊ ገብስት ሳይሆን ሰማያዊ ገብስት ነበር ፡ ይህም ከስ የሚሆን ምግብ አልነበረም ሳይበሉት የሚያጠግብ ነው ምግብም ለተድላ ዓለም አይደለም ለጥበብ ለረሀ ለግዜ አብሔር ትዕቢትን ትዝግርትን የሚያጠፉ ሞትን የሚያርቅ ርስሐትን የሚያስወግድ ጥልን ክርክርን የሚደመስስ ፍቅርን ሰለምን ትሕትናን የሚያጥናጽፍ ነበር ።

ጸድቁ አቡነ ገብረ መንግሥት ቅዱስ ፫፻ ዓመት በምድረ ግብፅ ፪፻፷፪ ዓመት በኢትዮጵያ ወንጌልን በማስተማር በመጸም በመጸለይ በመስገድ ከኖሩ በኋላ ከዚህ ዓለም በሞት የሚለዩበት ጊዜ ሲታረብ ዝቋላ አንባ ከሚገኘው ባሕር ተወርረው ገቡና በራሳቸው ተዘቅዝቀው ይጸልዩ ጀመር። ማ መዓልትና ማ ሌሊት ከጸለዩ በኋላ ጌታችን መድኃኒታችን አያሱስ ክርስቶስ ተገልጾ ምን እንዳደርግልህ ትፋልጋለህ ቢላቸው ።

ጸድቁም የምህረት አሥራት ስጠኝ በፍጹም ተይዘው እንባቸው እንደክረምት ውሀ የሚፈሰውን ማርልኝ ሰይጣን በዕውቀት ያለው ተቀት ክፋ ሥራ ያሠራቸውን ይቅር በልልኝ አሉት ጌታችን መድኃኒታችን አያሱስ ክርስቶስም በእኔ ስም አምና በቃል ዜዳንህ በመማፀን የተራሶ ያበላውን የተጠማ ያጠጣውን የታረዘም ያለበሰውን ምሬልሃለሁ ፡ አላቸው አሁንም ጸድቁ በመ

ኢ.ኤ.ተ.ቤ.ክ

የሰብተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ ፡

ማሳሰቢያ ለምእመናን በሙሉ ፡

የኢትዮጵያን ጸርቶይክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ ፡ ጸዋትወ ዜማዎችንና ቅዱስ ምንጭ ፡ መንግሥቱ ወመኖረዋል ማመኖራቸውን ፡ ትምህርቶችንና የልማት እንቅስቃሴዎችን ሁሉ እየተከታተለ በ፡ ፣ እየተረጸ ለቤተ ክርስቲያን ቋሚ ቅርንጫፍ ያስቀምጣል ። ይህንኑ ለሚፈልጉ ግለ ሰዎችም ሆኑ ድርጅቶች የሳቤ ት ክር ላቀረቡ ያገልግላሉት ሁለት ብር ብቻ ላላቀረቡ ግን ስምንት ብር በማስከፈል ይሰጣል ።

ለዚህ ጥያቄ ቢኖርዎ ከድርጅቱ በመምጣት ወይም ስልክ በመደወል ለመረዳት ይገባል ።

የኢትዮጵያ ጸርቶይክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
የሰብተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ
የካሌት ሐዋርያ አገልግሎት ፡

የሰልክ ቁጥ. ፡
የመልእክት ግ. ቁ. 3137
አዲስ አበባ ፡